

Өлгий сумын 9 дүгээр цэцэрлэгийн 2024 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан

БАЯН-ӨЛГИЙ АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

Өлгий сумын 9 дүгээр цэцэрлэгийн 2024 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан

Аудитын код: БӨА-2025/092/НА-СТА-ТШЗ

Цахим хуудас: www.audit.mn	Баян-Өлгий аймаг дахь Төрийн аудитын газрын дарга, тэргүүлэх аудитор: Ж.Айгүл
Өлгий хот	Утас: 70422954 Цахим хаяг: aigulj@audit.gov.mn
2025 он	Аудитын менежер: Х.Женисбек
	Утас: 70422930 Цахим хаяг: jenisbekh@audit.gov.mn
	“Анализ старт аудит” ХХК-ийн захирал: Н.Энхтуяа
	Утас: 99075818 Цахим хаяг: asaudit.mn@gmail.com

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу.

АГУУЛГА

---

1. Хараат бус аудиторын дүгнэлт .....
2. Аудит хийсэн санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэл .....
3. Санхүүгийн тайлангийн тодруулга.....
  - 3.1 Байгууллага, түүний үйл ажиллагаа .....
  - 3.2 Байгууллагын гадаад, дотоод орчин.....
  - 3.3 Санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал .....
  - 3.4 Нягтлан бодох бүртгэлийн гол бодлого, толилуулгад гарсан өөрчлөлт .....
4. Аудитын тайлан .....

  - 4.1 Ерөнхий зүйл .....
  - 4.2 Материаллаг байдал .....
  - 4.3 Төрийн хэмнэлтийн хуулийн хэрэгжилт.....
  - 4.4 Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал .....
  - 4.5 Завсрын аудитын үр дүн, өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт .....
  - 4.6 Дараагийн аудитаар анхаарах асуудал .....

5. Аудитын илрүүлэлт .....
6. Аудитаар илэрсэн буруу илэрхийллийн нэгтгэл .....

Товчилсон үгийн жагсаалт

УСНББОУС	Улсын Секторын Нягтлан Бодох Бүртгэлийн Олон Улсын Стандарт
АДБОУС	Аудитын Дээд Байгууллагын Олон Улсын Стандарт
ТӨБЗГ	Төрийн өмчийн бодлого зохицуулалтын газар

1.ХАРААТ БУС АУДИТОРЫН ДҮГНЭЛТ

БАЯН-ӨЛГИЙ АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

83129 Өлгий, Баян-Өлгий аймаг,
Утас/Факс: (976) 7042-2954
E-mail: bayanulgi@audit.gov.mn

ӨЛГИЙ СУМЫН 9 ДҮГЭЭРЦЭЦЭРЛЭГИЙН
ЭРХЛЭГЧ Н.АЛТЫН ТАНАА

2025.02.21 № 82
танай _____-ны № _____-т

Өөрчлөлтгүй дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д заасны дагуу Өлгий сумын 9 дүгээр цэцэрлэгийн 2024 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Бидний дүгнэлтээр санхүүгийн тайлангууд нь 2024 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрийн санхүүгийн байдал болон тайлант жилийн эцсээрх санхүүгийн үр дүн, мөнгөн гүйлгээ, төсвийн гүйцэтгэлийг бүх материаллаг талаар нь Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв илэрхийлсэн байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, аудит хийгдэх байгууллагаас хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой аудитын нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Асуудлыг онцлон тэмдэглэсэн хэсэг

Өлгий сумын 9 дүгээр цэцэрлэг нь 2024 онд 1,281.8 сая төгрөгийн батлагдсан төсвөөр ажиллаж, гүйцэтгэлээр 1,159.1 сая төгрөг зарцуулж, 90.4 хувийн гүйцэтгэлтэй гарсан байна.

Аудитын гол асуудал

Аудитын гол асуудал гэдэг нь тайлант үеийн санхүүгийн тайлангийн аудитад хамгийн чухал нөлөөтэй хэмээн мэргэжлийн шүүн тунгаалтаар бидний авч үзсэн асуудал байна. Гол асуудлыг санхүүгийн тайлангийн аудитын хүрээнд бүхэлд нь харгалзаж, аудитын санал дүгнэлтээ илэрхийлэхэд авч үзсэн бөгөөд энэхүү гол асуудлын талаар бид тусад нь дүгнэлт гаргахгүй.

832502000058

Бусад асуудал

Санхүүгийн тайланд өгсөн бидний дүгнэлт бусад мэдээллийг хамраагүй болно.

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт нь дээд түвшнийх боловч үнэмлэхүй түвшний баталгаажуулалт биш бөгөөд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүх материаллаг буруу илэрхийлэл бүрийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа болохгүй юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гарах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ДАРГА, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР

Ж.АЙГҮЛ

2.АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан

Дансны код	Балансын үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН	162,475,162.38	198,365,991.38
31	МӨНГӨН ХӨРӨНГӨ	121,443,209.00	122,574,508.00
312	Банкинд байгаа бэлэн мөнгө	121,443,209.00	122,574,508.00
3121	Төгрөг	121,443,209.00	122,574,508.00
31211	Төрийн сангийн харилцах	121,443,209.00	122,574,508.00
33	АВЛАГА	1,309,409.00	-
33100	Ажиллагчидтай холбогдсон авлага	1,309,409.00	-
35	БАРАА МАТЕРИАЛ	39,722,544.38	75,791,483.38
354	Хангамжийн материал	39,722,544.38	75,791,483.38
35410	Бичиг хэргийн материал	399,900.00	2,270,750.00
35440	Түлш, шатах тослох материал	69,586.00	901,900.00
35460	Хүнсний материал	5,367,074.00	8,493,304.00
35470	Бусад хангамжийн материал	33,885,984.38	64,125,529.38
2	ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН	719,302,931.77	730,240,763.63
39	ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ	719,302,931.77	730,240,763.63
391	Газар	13,265,000.00	13,265,000.00
392	Биет хөрөнгө	704,772,830.45	716,185,075.35
39201	Барилга, байгууламж, орон сууц	784,950,620.00	801,598,643.00
39202	Хуримтлагдсан элэгдэл	(106,449,668.86)	(129,987,130.97)
39205	Машин тоног төхөөрөмж (компьютер)	31,444,474.70	50,543,974.70
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	(16,724,829.84)	(22,526,964.24)
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	77,013,342.00	83,475,442.00
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	(68,172,888.75)	(69,630,670.34)
39217	Ном	2,711,781.20	2,711,781.20
393	Биет бус хөрөнгө	1,265,101.32	790,688.28
39301	Програм хангамж	1,973,239.00	1,973,239.00
39302	Хуримтлагдсан элэгдэл	(708,137.68)	(1,182,550.72)
3	НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II	881,778,094.15	928,606,755.01
4	НИЙТ ӨР ТӨЛБӨР	772,493.00	13,734,898.32
41	БОГИНО ХУГАЦААТ ӨР ТӨЛБӨР	772,493.00	13,734,898.32
413	Өглөг	772,493.00	13,734,898.32
41320	Бараа үйлчилгээний зардлын өглөг	340,493.00	7,477,698.32
4136	Бусад өглөг	432,000.00	6,257,200.00
41361	Байгууллагад төлөх өглөг	432,000.00	3,657,200.00
41362	Хувь хүмүүст төлөх өглөг	-	2,600,000.00
5	ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН	881,005,601.15	914,871,856.78
51	Засгийн газрын хувь оролцоо	881,005,601.15	914,871,856.78
511	Засгийн газрын оруулсан капитал /Засгийн газрын сан/ орон нутгийн сан	146,882,958.00	146,882,958.00
51101	Өмч: - төрийн	146,882,958.00	146,882,958.00
512	Хуримтлагдсан үр дүн	732,851,807.23	766,718,062.86

Өлгий сумын 9 дүгээр цэцэрлэгийн 2024 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан

51210	Өмнөх үеийн үр дүн	592,856,271.65	732,851,807.32
51220	Тайлант үеийн үр дүн	139,995,535.58	33,866,255.54
51300	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	1,270,835.92	1,270,835.92
6	ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V	881,778,094.15	928,606,755.10

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)	975,400,739.00	1,216,063,463.00
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	21,779,239.00	55,834,463.00
120	Нийтлэг татварын бус орлого	21,779,239.00	55,834,463.00
120004	Төсөвт байгууллагын өөрийн орлого	21,779,239.00	-
1200045	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого	21,779,239.00	-
120017	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого-Үндсэн хөрөнгө	-	37,262,023.00
120018	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого-Бараа материал	-	18,572,440.00
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	953,621,500.00	1,160,229,000.00
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	905,885,100.00	1,124,800,700.00
131001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	905,885,100.00	1,124,800,700.00
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	47,736,400.00	35,428,300.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	27,836,400.00	35,428,300.00
132005	Хөрөнгийн санхүүжилт / орон нутгийн төсөвт байгууллага/	19,900,000.00	-
2	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН	835,405,203.42	1,182,197,207.46
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	835,405,203.42	1,182,197,207.46
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	835,405,203.42	1,182,197,207.46
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	595,549,110.00	873,398,117.00
210101	Үндсэн цалин	401,248,090.00	614,881,617.00
210102	Нэмэгдэл	172,756,456.00	235,343,000.00
210104	Урамшуулал	21,544,564.00	23,173,500.00
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	68,537,780.00	108,270,993.00
210201	Тэтгэврийн даатгал	44,888,360.00	72,997,493.00
210202	Тэтгэмжийн даатгал	6,165,800.00	8,818,400.00
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	4,189,000.00	4,409,200.00
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	911,800.00	4,409,200.00
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	12,382,820.00	17,636,700.00
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	27,127,893.00	41,233,191.32
210301	Гэрэл, цахилгаан	8,206,893.00	7,788,105.32
210302	Түлш, халаалт	16,471,000.00	24,693,586.00
210303	Цэвэр, бохир ус	2,450,000.00	2,751,500.00
210304	Байрны түрээс	-	6,000,000.00
2105	Нормативт зардал	99,094,145.00	107,710,570.00
210502	Хоол, хүнс	99,094,145.00	107,710,570.00

Өлгий сумын 9 дүгээр цэцэрлэгийн 2024 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан

2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	500,000.00	503,000.00
210604	Урсгал засвар	500,000.00	503,000.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	1,452,100.00	1,607,100.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	1,452,100.00	1,607,100.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	43,144,175.42	49,474,236.14
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	9,850,900.00	11,517,945.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	4,566,550.00	6,684,500.00
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	28,726,725.42	31,271,791.14
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (3)=(1)-(2)	139,995,535.58	33,866,255.54
5	НИЙТ ҮР ДҮН (5)=(3)+(4)	139,995,535.58	33,866,255.54

31,271,791.14

2.3 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ		
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (1)	933,721,500.00	1,160,229,000.00
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	933,721,500.00	1,160,229,000.00
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	905,885,100.00	1,124,800,700.00
131001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	905,885,100.00	1,124,800,700.00
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	27,836,400.00	35,428,300.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	27,836,400.00	35,428,300.00
2	НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН (2)	806,221,974.00	1,154,150,101.00
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	806,221,974.00	1,154,150,101.00
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	806,221,974.00	1,154,150,101.00
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	595,543,944.00	872,088,708.00
210101	Үндсэн цалин	401,242,924.00	613,572,208.00
210102	Нэмэгдэл	172,756,456.00	235,343,000.00
210104	Урамшуулал	21,544,564.00	23,173,500.00
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	68,537,780.00	108,270,993.00
210201	Тэтгэврийн даатгал	44,888,360.00	72,997,493.00
210202	Тэтгэмжийн даатгал	6,165,800.00	8,818,400.00
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	4,189,000.00	4,409,200.00
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	911,800.00	4,409,200.00
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	12,382,820.00	17,636,700.00
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	27,336,400.00	34,928,300.00
210301	Гэрэл, цахилгаан	7,866,400.00	7,228,300.00
210302	Түлш, халаалт	16,520,000.00	25,200,000.00
210303	Цэвэр, бохир ус	2,950,000.00	2,500,000.00
2105	Нормативт зардал	98,655,900.00	110,836,800.00
210502	Хоол, хүнс	98,655,900.00	110,836,800.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	500,000.00	500,000.00

Өлгий сумын 9 дүгээр цэцэрлэгийн 2024 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан

210604	Урсгал засвар	500,000.00	500,000.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	1,452,100.00	2,718,100.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	1,452,100.00	2,718,100.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	14,195,850.00	24,807,200.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	9,839,450.00	16,805,200.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	4,356,400.00	8,002,000.00
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (3)=(1)-(2)	127,499,526.00	6,078,899.00
5	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРДЛЫН ДҮН (5)	6,837,200.00	4,947,600.00
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	6,837,200.00	4,947,600.00
2200	Дотоод эх үүсвэрээр	6,837,200.00	4,947,600.00
225106	Биет ба биет бус хөрөнгө худалдан авсан зардал	6,837,200.00	4,947,600.00
6	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (6)=(4)-(5)	(6,837,200.00)	(4,947,600.00)
8	НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (8)=(3)+(6)+(7)	120,662,326.00	1,131,299.00
9	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	780,883.00	121,443,209.00
10	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	121,443,209.00	122,574,508.00

2.4 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

Код	Үзүүлэлт	Засгийн газрын оруулсан капитал	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан дүн	Засгийн газрын хувь оролцооний нийт дүн
C01	2023 оны 1-р сарын 1-нээрх үлдэгдэл	146,882,958.00	1,270,835.92	592,856,271.65	741,010,065.57
C02	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт				0.00
C03	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	146,882,958.00	1,270,835.92	592,856,271.65	741,010,065.57
C04	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт				0.00
C05	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний бууралт				0.00
C06	Орлогын тайланд хүлээн зөвшөөрөөгүй олз, гарз				0.00
C07	Тайлант үеийн үр дүн			139,995,535.58	139,995,535.58
C08	2023 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	146,882,958.00	1,270,835.92	732,851,807.23	881,005,601.15
D01	2024 оны 1-р сарын 1-нээрх үлдэгдэл	146,882,958.00	1,270,835.92	732,851,807.23	881,005,601.15
D02	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт				
D03	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	146,882,958.00	1,270,835.92	732,851,807.23	881,005,601.15
D04	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт, бууралт				0.00
D05	Үндсэн хөрөнгийн өсөлт, бууралт				0.00
D06	Орлогын тайланд хүлээн зөвшөөрөөгүй олз, гарз				0.00
D07	Гадаад валютын хөрвүүлэлтийн зөрүү				0.00
D08	Тайлант үеийн үр дүн			33,866,255.54	33,866,255.54
D09	2024 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	146,882,958.00	1,270,835.92	766,718,062.77	914,871,856.69

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

Эдийн засгийн ангилал	Үзүүлэлт	Өмнөх оны		Тайлант оны	
		Батлагдсан төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Батлагдсан төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл
1	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл		780,883.00		121,443,209.00
2	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	934,202,400.00	813,059,174.00	1,281,672,100.00	1,159,097,701.00
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	934,202,400.00	813,059,174.00	1,281,672,100.00	1,159,097,701.00
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	934,202,400.00	813,059,174.00	1,281,672,100.00	1,159,097,701.00
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	698,097,800.00	595,543,944.00	982,211,500.00	872,088,708.00
210101	Үндсэн цалин	458,288,500.00	401,242,924.00	700,270,300.00	613,572,208.00
210102	Нэмэгдэл	217,172,500.00	172,756,456.00	257,601,900.00	235,343,000.00
210104	Урамшуулал	22,636,800.00	21,544,564.00	24,339,300.00	23,173,500.00
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	87,387,600.00	68,537,780.00	114,264,200.00	108,270,993.00
210201	Тэтгэврийн даатгал	59,423,500.00	44,888,360.00	77,701,800.00	72,997,493.00
210202	Тэтгэмжийн даатгал	6,991,200.00	6,165,800.00	9,139,000.00	8,818,400.00
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	5,592,900.00	4,189,000.00	4,570,500.00	4,409,200.00
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	1,398,400.00	911,800.00	4,570,500.00	4,409,200.00
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	13,981,600.00	12,382,820.00	18,282,400.00	17,636,700.00
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	27,036,400.00	27,336,400.00	34,928,300.00	34,928,300.00
210301	Гэрэл, цахилгаан	7,866,400.00	7,866,400.00	7,228,300.00	7,228,300.00
210302	Түлш, халаалт	16,520,000.00	16,520,000.00	25,200,000.00	25,200,000.00
210303	Цэвэр, бохир ус	2,650,000.00	2,950,000.00	2,500,000.00	2,500,000.00
2105	Нормативт зардал	98,655,900.00	98,655,900.00	113,897,000.00	110,836,800.00
210502	Хоол, хүнс	98,655,900.00	98,655,900.00	113,897,000.00	110,836,800.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	500,000.00	500,000.00	500,000.00	500,000.00
210604	Урсгал засвар	500,000.00	500,000.00	500,000.00	500,000.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	1,452,100.00	1,452,100.00	3,168,900.00	3,168,100.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	1,452,100.00	1,452,100.00	3,168,900.00	3,168,100.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	21,072,600.00	21,033,050.00	32,702,200.00	29,304,800.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	16,716,200.00	16,676,650.00	23,185,200.00	19,787,800.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	4,356,400.00	4,356,400.00	9,517,000.00	9,517,000.00
13	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	933,721,500.00	933,721,500.00	1,281,672,100.00	1,160,229,000.00
1310	УЛСЫН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	905,885,100.00	905,885,100.00	1,124,800,700.00	1,124,800,700.00
131001	Улсын төсвөөс санхүүжих	905,885,100.00	905,885,100.00	1,124,800,700.00	1,124,800,700.00
1320	ОРОН НУТГИЙН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	27,836,400.00	27,836,400.00	35,428,300.00	35,428,300.00
132001	Орон нутгийн төсвөөс	27,836,400.00	27,836,400.00	35,428,300.00	35,428,300.00
120004	ТӨСӨВТ БАЙГУУЛЛАГЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНААС	0.00	0.00	121,443,100.00	-
1200043	Урьд оны үлдэгдлээс санхүүжих			121,443,100.00	
4	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл		780,883.00		121,443,209.00
5	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл		121,443,209.00		122,574,508.00

Өлгий сумын 9 дүгээр цэцэрлэгийн 2024 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан

2.6 Аудит хийсэн нэмэлт төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

5. АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ

Аудитаар нийт 2.6 сая төгрөгийн алдаа илэрснээс, аудитын явцад 2.6 сая төгрөгийн алдаа залруулав.

Аудитаар нягтлан бодох бүртгэлийн бичилт, тооцоолол болон тайлагналтай холбоотой 2.6 сая төгрөгийн алдаа илэрснийг санхүүгийн тайланд 2.6 сая төгрөгийн залруулга хийлгэж, баталгаажуулав. Үүнд: *Залруулсан алдаа*:

- Түрээсийн байранд хийсэн 2.6 сая төгрөгийн засварын зардлыг капиталжуулсаныг Санхүүгийн үр дүнгийн тайлан, Санхүүгийн байдлын тайлан, Өмчийн өөрчлөлтийн тайлан, Үндсэн хөрөнгийн тайлан, бараа материалын тайланд залруулав.

Энэ нь Сангийн сайдын 2025 оны А/3 дугаар тушаалаар баталсан төсөвт байгууллагын дагаж мөрдөх нягтлан бодох бүртгэлийн журам, УСНББОУС 1 стандарт, толилуулга гэсэн батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.

Аудитаар нийт 5.0 сая төгрөгийн зөрчил илэрснээс, 5.0 сая төгрөгийн албан шаардлага хүргүүлж, 2 зөвлөмж өгсөн.

5.1 Төлбөрийн акт

Бичигдээгүй.

5.2 Албан шаардлага

Аудитаар 5.0 сая төгрөгийн зөрчилд албан шаардлага өгсөн.

1.Боловсрол, шинжлэх ухааны яамны Төрийн нарийн бичгийн даргын 2024 оны 6 дугаар сарын 24-ний өдрийн 2/2772 дугаартай "Төсвийн шууд захирагч нарт" албан бичгээр 2023 оны жилийн эцсийн санхүүгийн тайланд хийсэн аудитаар "Өөрчлөлтгүй дүгнэлт" авсан төсөв, санхүүгийн ажилтан нарт балансын урамшууллыг олгож болно гэснийг үндэслэн, цэцэрлэгийн эрхлэгчийн 2024 оны 06 дугаар сарын 27-ны өдрийн Б/17 дугаар тушаалаар 5.0 сая төгрөгийн урамшуулал олгож, төрийн албан хаагчид улирлын ажлын үр дүнгээр олгох мөнгөн урамшууллын хэмжээг хэтрүүлсэн байна.

2.Ажилтнуудад ур чадварын нэмэгдэл олгохдоо шалгуур үзүүлэлтээр дүгнэж олгосон боловч уг үзүүлэлт нь Боловсрол, шинжлэх ухааны сайд, Хөдөлмөр, нийгмийн хамгааллын сайд, Сангийн сайдын 2021 оны А/35, А/10, 9, Хүн амын бодлого, хөдөлмөрийн сайд, Сангийн сайдын 1996 оны 63/104 тушаалаар батласан шалгуур үзүүлэлттэй нийцэхгүй байна.

Энэ нь Засгийн газрын 2019 оны 5 дугаар тогтоолын 3 дугаар хавсралтаар баталсан "Төрийн албан хаагчид мөнгөн урамшуулал олгох журам"-ын 2.2 "Төрийн албан хаагчид улирлын ажлын үр дүнгээр олгох мөнгөн урамшууллын дээд хэмжээ нь албан хаагчийн албан тушаалын сарын үндсэн цалингийн 50 хувиас хэтрэхгүй байна" заалт, ажилтнуудад ур чадварын нэмэгдэл олгохдоо шалгуур үзүүлэлтээр дүгнэж олгосон боловч уг үзүүлэлт нь Боловсрол, шинжлэх ухааны сайд, Хөдөлмөр, нийгмийн хамгааллын сайд, Сангийн сайдын 2021 оны А/35, А/10, 9, Хүн амын бодлого, хөдөлмөрийн сайд, Сангийн сайдын 1996 оны 63/104 тушаалаар батласан шалгуур үзүүлэлттэй нийцэхгүй, "нийцсэн бөгөөд зохистой байх" батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Төрийн албан хаагчид олгох мөнгөн урамшуулалыг холбогдох хууль, журам зөрчиж, тогтоосон хэмжээнээс хэтрүүлэн олгохгүй байх., ур чадварын нэмэгдлийг холбогдох шалгуур үзүүлэлтээр дүгнэж олгож байх талаар албан шаардлага өгөв.

5.3 Зөвлөмж

Цаашид анхаарвал зохих асуудлыг тэргүүлэх ач холбогдлын дарааллаар эрэмбэлэн харуулав. Үүнд:

1. Худалдан авах ажиллагааны төлөвлөлт, хэрэгжилттэй холбоотой асуудал

1.1 Илрүүлэлт:

Цэцэрлэг нь худалдан авах ажиллагааны төлөвлөгөө батлуулж, хэрэгжүүлээгүй /хоол хүнс 110.8 сая төгрөг, худалдан авсан үндсэн хөрөнгө 7.5 сая төгрөг г.м/ байна.

Энэ нь Төрийн болон орон нутгийн өмчийн хөрөнгөөр бараа, ажил, үйлчилгээ худалдан авах тухай хуулийн 44.1-т Захиалагч батлагдсан төсөвт туссан төсөл, арга хэмжээ бүрээр худалдан авах ажиллагааг үр ашигтай төлөвлөж, батална.”, 46.1-т “Захиалагч худалдан авах ажиллагааны хэрэгжилт, үр дүнг тухайн жилийн худалдан авах ажиллагааны төлөвлөгөөнд заасан төсөл, арга хэмжээ бүрээр харьяалах дээд шатны төсвийн захирагчид цахим системээр тайлагнана.” гэсэн заалттай нийцэхгүй, “нийцсэн бөгөөд зохистой байх” батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.

2.2 Өгсөн зөвлөмж: Төрийн болон орон нутгийн өмчийн хөрөнгөөр бараа, ажил, үйлчилгээ худалдан авах тухай хуульд заасны дагуу худалдан авах ажиллагааг төлөвлөж, хэрэгжүүлж ажиллах, цаашид зөрчлийг давтан гаргахгүй байх зөвлөмж өгөв.

Дээрх зөвлөмжийн мөрөөр авч хэрэгжүүлэх арга хэмжээний төлөвлөгөөг аудитын тайланг хүлээн авснаас хойш 30 хоногийн дотор, зөвлөмжийн биелэлтийг 2025 оны 10 дугаар сарын 10-ны өдрийн дотор Баян-Өлгий аймаг дахь Төрийн аудитын газарт тус тус ирүүлнэ үү.

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан холбогдох ажилтнуудад талархал илэрхийлье.

6. АУДИТААР ИЛЭРСЭН БУРУУ ИЛЭРХИЙЛЛИЙН НЭГТГЭЛ

Санхүүгийн тайлангийн аудитын алдааны нэгтгэл

/мянган төгрөгөөр/

Алдааны товч утга	Нийт алдаа		Мэдээллийг тусгахгүй орхигдуулсан		Буруу тусган илэрхийлсэн		Үүнээс				Зөвлөмж	
							Залруулсан		Залруулаагүй			
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
Түрээсийн байранд хийсэн засварын зардлыг капиталжуулсан.	1	2,600.0			1	2,600.0	1	2,600.0				
Дүн	1	2,600.0			1	2,600.0	1	2,600.0				

Санхүүгийн тайлангийн аудитын зөрчлийн нэгтгэл

/мянган төгрөгөөр/

Зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил		Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж		Хариуцлага тооцуулах албан шаардлага		Хууль, хяналтын байгууллагад шилжүүлсэн асуудал	
									Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
Урамшуулал, ур чадварын нэмэгдэлтэй холбоотой	1	5,026.0			1	5,026.0						

Өлгий сумын 9 дүгээр цэцэрлэгийн 2024 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан

Худалдан авах ажиллагааны төлөвлөгөө батлуулж, тайлагнаагүй.	1	0					1	0				
Дүн	2	5,026.0			1	5,026.0	1	0				

Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал

/мянган төгрөгөөр/

Зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил		Үүнээс					
			Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилттэй холбоотой зөрчил								
Дүн								
Бусад хууль тогтоомжтой холбоотой зөрчил								
Нийт дүн								